

Agrarische Natuurvereniging Altena Biesbosch

***Beter sturing geven aan een duurzame ontwikkeling
in Altena Biesbosch***

Agrarische Natuurvereniging Altena Biesbosch

Beter sturing geven aan een duurzame ontwikkeling in Altena Biesbosch

visiedocument
Maart 2010

Opgesteld door:
Bureau Praedium BV
Marshallweg 5
5466 AH Veghel
www.bureaupraedium.nl

*dit project wordt mede mogelijk gemaakt door de gebiedscommissie Wijde Biesbosch met een
subsidie van de provincie Noord Brabant*

Provincie Noord-Brabant

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Inleiding	5
2. Missie en visie	5
2.1 Missie	5
2.2 Visie	6
3. Kernwaarden gebied	7
3.1 Behouden	8
3.2 Toevoegen	9
3.3 Verdwijnen	9
3.4 Conclusie	10
4. Beleid	11
4.1 Rijksbeleid	11
4.2 Provinciaal beleid	11
4.3 Gemeentelijk beleid	11
5. Uitvoeringsplan	12
5.1 Clustering	12
5.2 Duurzaamheid als drager	15
5.3 Prioritering	15
5.3.1 thema: kwaliteitsverbetering gebied	16
5.3.2 thema: optimalisering beleving	17
5.3.3 thema: verbeteren inkomenspositie	17
5.3.4 thema: communicatie, educatie en voorlichting	18
5.3.5 Conclusie	18
5.4 Projectenlijst	20
6. Organisatie	21
6.1 Communicatie	21
6.2 Professionalisering	21
Bijlagen	21

Voorwoord

Tijdens de voorjaarsvergadering van maart 2009 hebben de leden van de ANV het besluit genomen een plattelandsvisie te maken voor het buitengebied van Altena Biesbosch. Tevens is besloten een uitvoeringsprogramma op te stellen.

De ANV telt nu ongeveer 200 leden. Een vertegenwoordiging vanuit de leden heeft in samenwerking met Bureau Praedium gewerkt aan de aanpak. Gezamenlijk hebben we met de ontwikkelde methodiek van het bureau gewerkt. De verantwoordelijkheid van het resultaat wordt door een ieder gedragen.

De ANV bestaat nu vier jaar. In die periode heeft de vereniging tal van initiatieven genomen. Meest kwamen die voort uit het enthousiasme van de leden. De ANV heeft nu een missie neergezet die een leidraad vormt voor de toekomst. Een versterking van de relatie boer en burger komt ten goede aan het landschap in het mooie gebied Altena Biesbosch.

Persoonlijk ben ik van mening dat dit rapport een helder beeld geeft van de mogelijkheden om met elkaar in actie te komen. Projecten met een hoge score worden genoemd. Dus aan de slag.

Tot slot wil ik de samenstellers, René Poll en Job Wittens van het bureau Praedium en de studenten van de HAS den Bosch, danken voor het werk dat zij hebben gedaan en vooral ook voor de plezierige wijze waarop zij het deden. En verder alle leden die hebben meegeholpen hartelijk dank.

Bastiaan Snoek
Voorzitter ANV

1. Inleiding

De ANV Alterna Biesbosch is een actieve vereniging met veel enthousiaste leden. Veel leden leveren een actieve bijdrage aan tal van activiteiten die binnen het werkgebied Alterna Biesbosch worden georganiseerd. De organisatie kent een aantal werkgroepen die zich met de verschillende thema's bezighouden. Er vinden bijvoorbeeld cursussen plaats over het snoeien van hoogstam fruitbomen en de ANV neemt het initiatief om wandel- en ruiterpaden aan te leggen.

Hoewel activiteiten met veel enthousiasme worden opgepakt, is er behoefte ontstaan aan een professionelere aanpak. Op dit moment wordt voor elk initiatief afzonderlijk een plan gemaakt en financiering gezocht. Hierdoor is de samenhang tussen de initiatieven en projecten binnen de ANV niet optimaal. Binnen de ANV is men tot de conclusie gekomen dat de inhoudelijke en organisatorische context, waarbinnen de activiteiten worden ontplooid, vooralsnog ontbreekt.

Het bestuur van de ANV heeft het initiatief genomen om de uitvoeringsorganisatie tegen het licht te houden en het project 'Professionalisering ANV Alterna Biesbosch' opgestart. Het doel van het project is *'het professionaliseren van ANV Alterna Biesbosch op basis van de inzichten en wensen van de ondernemers en gebruikers van het buitengebied van Alterna Biesbosch binnen de kaders van de huidige wet- en regelgeving'*. Bureau Praedium en HAS Den Bosch zijn ingeschakeld om het project te begeleiden.

Aan de hand van een creatieve methodiek, waarbij de input van de leden van de ANV centraal heeft gestaan, is toegewerkt naar een visie op de toekomst. Het eindresultaat is een visiedocument inclusief uitvoeringsplan. In hoofdstuk 2 beschrijven we de missie en visie van de ANV. Deze visie wordt tegen de achtergrond van de kernwaarden van het gebied (hoofdstuk 3) en het geldende beleid (hoofdstuk 4) geplaatst. Hoofdstuk 5 maakt vervolgens de stap naar de selectie van projecten die aansluiten bij de toekomstrichting van ANV Alterna Biesbosch. Verschillende bijlagen zijn verzameld in het bijlagenboek.

Het proces is begeleid door Bureau Praedium in samenwerking met studenten van de HAS in 's-Hertogenbosch.

2. Missie en visie

ANV Alterna Biesbosch is sinds enige jaren actief als vereniging. Wat is de bindende factor (of wat zou de bindende factor moeten zijn) achter de activiteiten die door de ANV worden ondernomen? De ANV heeft zich de afgelopen maanden geconcentreerd op deze vraag. In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de vraag wat de vereniging wil betekenen en *'waar we voor staan'*. De missie wordt vertaald in een toekomstvisie voor de ANV en beantwoordt de vraag *'waar we voor gaan'*.

2.1 Missie

Het focussen op de belangrijkste waarden van de ANV resulteert in een beknopte en krachtige formulering van de missie. De missie beschrijft het 'bestaansrecht' van de ANV als organisatie en luidt als volgt:

"De ANV zet zich in voor een optimale relatie tussen boer en burger en voegt waarde toe aan het agrarisch landschap in Alterna Biesbosch."

Deze missie is de leidraad voor de organisatie.

2.2 Visie

Aan de hand van een toelichting op de centrale begrippen in de missie, krijgen we een helder beeld van de toekomstrichting van de ANV.

ANV (Agrarische NatuurVereniging)

De organisatie als zodanig maakt een belangrijk onderdeel uit van de missie. Het benoemen van de ANV geeft aan dat de vereniging een organisatie is die leden bindt en het web vormt voor de activiteiten die worden ondernomen. De organisatie wordt gezien als een netwerk van leden die elkaar kunnen inspireren en helpen in het realiseren van de gezamenlijke ambities.

Zet zich in

De ANV is meer dan een concentratie van aangesloten leden. De leden van de ANV zien een actieve rol voor zichzelf weggelegd om een bijdrage te leveren in het realiseren van de ambitie. Initiatiefrijk en constructief zijn twee begrippen die de ANV'ers verbinden aan hun organisatie.

De leden zien de vereniging als een initiatiefrijk netwerk, waarin gebruik wordt gemaakt van elkaars kennis en kunde. Elkaar actief opzoeken om de doelen te verwezenlijken is een kernwaarde van de vereniging. Dit komt tot uiting in projecten die worden uitgevoerd en evenementen die worden georganiseerd.

Optimale relatie tussen boer en burger

Het gaat om het beeld van het platteland dat de ANV naar buiten wil brengen. Dat het platteland een plek is waar veel gebeurt, waar aandacht is voor flora en fauna, waar het voedsel van de consument met liefde wordt gecreëerd, waar van oudsher gewerkt wordt, waar men afhankelijk is van water en wind.

Het overbrengen van deze 'waarden van het land', het leggen van deze relatie tussen boer en burger, is van essentieel belang. De ANV'ers zien voor zichzelf een rol als bruggenbouwer weggelegd.

De boer-burger relatie beschrijft ook dat de leden een verantwoordelijkheid voor zichzelf zien weggelegd om anderen deelgenoot te maken van de waardevolle rol van de landbouw in het gebied. Oftewel: mensen mogen van het gebied Altana Biesbosch genieten. Het draait hierbij om het besef dat het platteland een rol speelt in de kwaliteit van leven.

En

Weloverwogen is het woord 'en' geplaatst tussen boer-burger relatie en waarde toevoegen. Het geeft ook de verbinding aan tussen de drie pijlers van duurzaamheid, namelijk de ecologische ('planet'), economische ('profit') en sociaal-culturele aspecten ('people'). Door een juiste balans in de drie P's ontstaat een duurzame inrichting van het gebied Altana Biesbosch. De aandacht voor 'profit' is nodig voor een rendabele inrichting van het gebied, waarmee 'planet' is gediend. Aandacht voor de gebiedswaarden is essentieel voor een optimale beleving van het gebied, waarmee 'people' is gediend. De gebruikers van het gebied zorgen weer voor economische impulsen, waarmee profit is gediend. Op deze manier ontstaat een vliegwiel gebaseerd op duurzaamheid.

Daarnaast is bewust voor 'en' gekozen in plaats van 'door'. Hoewel niet ontkend kan worden dat de relatie tussen boer en burger (of producent en consument, platteland en stad) verbeterd wordt *door* waarde toe te voegen, zou het opnemen van een andere zinsconstructie het causale verband te veel overschatten. De leden van de ANV willen beide ambities afzonderlijk belichten en evenveel aandacht geven in de missieverklaring. Vandaar de toevoeging van de term 'en'.

Voegt waarde toe

De rol van het platteland is in de loop van de tijd sterk veranderd. Het besef is steeds meer doorgedrongen dat een eenzijdige en grootschalige exploitatie van agrarische gronden op de lange termijn niet houdbaar is. De landbouw heeft een verantwoordelijkheid in het verwezenlijken van een evenwicht tussen people (mens en gebruikers), profit (economisch rendement) en planet (biodiversiteit). Vanuit dit duurzame perspectief wil de ANV zich inzetten voor het realiseren van een kwaliteitsverbetering van het gebied. Het gaat daarbij niet alleen om het verbeteren van de kwaliteit van het landschap, maar om het creëren van een toegevoegde waarde aan het gebied.

Deze brede invalshoek laat zien dat het ook gaat om het vinden van aanvullende activiteiten naast de primaire agrarische activiteiten (verbrede landbouw). Het vraagt namelijk ook om het leveren van aanverwante diensten die bijdragen aan een duurzaam evenwicht. Deze diensten kunnen recreatief (in de vorm van bijvoorbeeld het opzetten van dag- of verblijfsrecreatie), groen (in de vorm van bijvoorbeeld groenbeheer), educatief (in de vorm van bijvoorbeeld het verzorgen van excursies) of anderszins van aard zijn (in de vorm van bijvoorbeeld het vermarkten van streekproducten).

Agrarisch landschap

De term agrarisch landschap geeft kort en bondig aan door welke bril naar het gebied gekeken wordt. De ANV richt zich niet op de woonkernen of natuurgebieden, maar om de groene ruimte tussen deze gebieden. De groene ruimte waarin landbouw plaatsvindt in samenhang met de aanwezigheid van natuurlijke elementen, zoals houtwallen of akkerranden.

In de ogen van de leden van de ANV wordt met agrarisch landschap dus niet een van oudsher sectorale agrarische benadering bedoeld, maar een platteland waar ruimte is voor tal van functies waarbij landbouw een plaats inneemt als belangrijke drager. Biodiversiteit neemt vanuit dit perspectief een belangrijke plaats in in het agrarisch landschap.

Altana Biesbosch

Het gebied Altana Biesbosch is uniek, zowel op de schaal van Brabant als Nederland. Een unieke ontstaansgeschiedenis met een bijzonder sociaal netwerk waarin verschillende geloofsrichtingen in symbiose met elkaar samenleven. Omdat deze specifieke kernwaarden richting geven aan de activiteiten van de ANV, en de organisatie zich om die reden ook onderscheidt van andere agrarische natuurverenigingen, is ervoor gekozen om de afbakening expliciet te benoemen in de missieverklaring.

3. Kernwaarden gebied

De toekomstige activiteiten van de ANV zouden zich moeten richten op het behouden van de kernwaarden van het gebied Altana Biesbosch. Ook het bundelen van de krachten om *nieuwe* waardevolle kenmerken toe te voegen bepaalt de agenda. Ten slotte wil de ANV zich ook bezighouden met het weren van elementen die nu nog als storend worden ervaren. In dit hoofdstuk komen deze drie vragen aan bod: welke kernwaarden moeten worden behouden, mogen worden toegevoegd en zouden moeten verdwijnen?

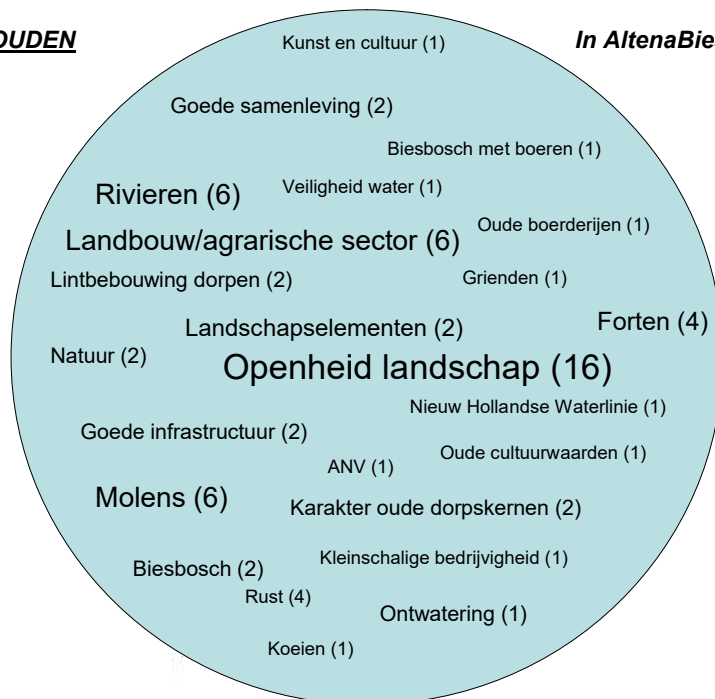
3.1 Behouden

De belangrijkste waarden die behouden moeten blijven, hangen nauw samen met de rol die de landbouw sinds jaar en dag inneemt in het gebied. De landbouw op de kleigronden zorgt voor een open landschap, dat voor het gevoel van de leden onlosmakelijk verbonden is met de identiteit van het gebied. Binnen het weidse landschap zijn veel markante elementen herkenbaar (zoals forten en molens), die de geschiedenis van het gebied vertellen. Onmisbaar is vervolgens het waterrijke karakter van het gebied, wat zich uit in de vele kreken, rivieren en de Biesbosch als zoetwatergetijdengebied. Deze specifieke omstandigheden bepalen voor een groot deel de biodiversiteit van het gebied, zowel qua flora als fauna. Ten slotte speelt de mens in het gebied een belangrijke rol en typeren de verschillende geloofsrichtingen het sociale netwerk binnen Altena Biesbosch.

In onderstaande figuur zijn alle waarden, die door de leden zijn benoemd, gevisualiseerd. De cijfers tussen haakjes achter een term geven aan hoe vaak het door de leden is genoemd. Hoe vaker een waarde is uitgesproken, hoe dikker en groter het lettertype van de desbetreffende waarde. Op deze manier wordt in één oogopslag helder welke kernwaarden van het gebied essentieel worden geacht.

BEHOUDEN

In AltenaBiesbosch

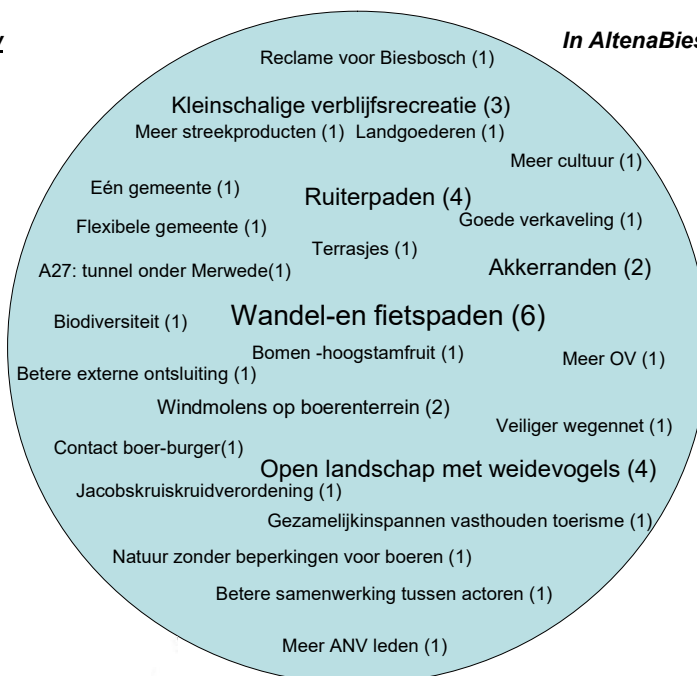

3.2 Toevoegen

Een aantal waardevolle elementen of factoren zijn vooralsnog onvoldoende belicht in het gebied. Wanneer de vraag wordt gesteld welke kernwaarden aan het gebied zouden mogen worden toegevoegd, valt op dat in eerste instantie de verbetering in routestructuur wordt genoemd. Het van oudsher ontoegankelijke gebied (dat verklaard kan worden door de typische ontstaansgeschiedenis) kan beter beleefbaar worden gemaakt door een stelsel van paden en wegen. Het agrarische landschap kan waar mogelijk verbeterd worden door de aanleg van passende (gebiedseigen) landschapselementen. Ook regelgeving is een aspect dat geoptimaliseerd dient te worden: de veelal sectorale regelgeving (met name op het gebied van Natura 2000) onderkent onvoldoende de integrale opgave waar het gebied om vraagt. Ook is het verbeteren van nieuwe economische dragers (waaronder recreatie en toerisme) een potentievolle, maar vooralsnog onvoldoende uitgewerkte, opgave. Ten slotte vraagt het gebied om een continue versterking van de sociale binding.

Nieuw

In AltenaBiesbosch

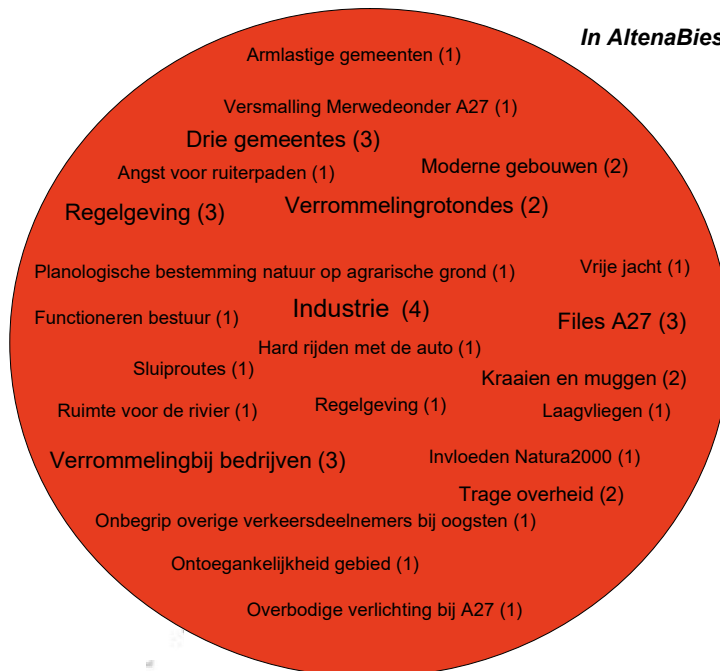

3.3 Verdwijnen

Gedurende het proces is ook gevraagd naar de elementen die niet passen in de toekomstige functie van het platteland in Altena Biesbosch. Het zijn vooral de versturende elementen (zoals hinderlijke bedrijvigheid en verkeer) die aan het gebied zouden moeten worden onttrokken. Daarnaast ligt er een uitdaging voor de overheden om beter samen te werken en integraal beleid op te stellen.

WEG

In AltenaBiesbosch

3.4 Conclusie

Het is mogelijk om een clustering aan te brengen in de genoemde waarden, zodat in hoofdlijnen een beeld ontstaat van de belangrijkste kernwaarden van het werkgebied van de ANV. Onderstaand schema laat de belangrijkste waarden van het gebied zien:

Behouden	Nieuw	Verdwijnen
Openheid landschap	Betere routestructuur	Overlast
Cultuurhistorische waarden	Versterken landschap	Verrommeling landschap
Waterrijke omgeving	Betere regelgeving	Versnipperde overheid
Aanwezigheid landbouw	Betere toeristische aanbod	Starre regelgeving
Natuurwaarden	Economische versterking	Nadelen verkeer
Sociaal	Versterking sociale binding	overig

schema 3.1

De ambitie die uit dit overzicht naar voren komt is van belang bij het bepalen van de vervolgacties van de ANV. Acties die aansluiten bij bovengenoemde geclusterde ambitie (zie schema 3.1) krijgen een hoge notering op de prioriteitenlijst. Andersom geldt ook: indien er acties worden genoemd die niet aanhaken bij de ambitie om elementen te behouden, toe te voegen of weg te halen, krijgt de actie geen prioriteit.

4. Beleid

Dit hoofdstuk beschrijft kernachtig het beleid van de verschillende overheden. In de drie paragrafen worden achtereenvolgens het rijks-, provinciale en gemeentelijke beleid beschreven. Voor een visualisering wordt verwezen naar bijlage 1.

4.1 Rijksbeleid

Op nationaal niveau richt het beleid zich op het in stand houden en verbeteren van de natuurwaarden in Nationaal Park De Biesbosch. In 1987 heeft de Biesbosch de status van Nationaal Park gekregen. In het Beheer- en inrichtingsplan Nationaal Park de Biesbosch wordt aandacht besteed aan het versterken van de natuurwaarden, mede door herstel van de getijdenwerking en versterking van de verschillende delen van de Biesbosch. Ook de integratie van en koppeling aan rivier- en bergingsverruimende maatregelen die leiden tot verhoogde natuurwaarden staan centraal. Ten slotte richt het beleid zich op voldoende ruimte voor recreatiemogelijkheden waarin, door middel van zonering, plaats is voor zowel de meer als minder natuurgerichte recreatieactiviteiten. Een project dat veel raakvlak kan hebben met de activiteiten van de ANV is het natuurontwikkelingsproject Noordwaard. De maatregel betreft het gedeeltelijk afgraven van de dijken om in- en uitstroomopeningen te creëren. Het doel is het water bij hoge waterstanden zo ver mogelijk bovenstrooms van de Nieuwe Merwede af te leiden en benedenstrooms zo westelijk mogelijk richting het Hollandsch Diep af te voeren. Het doorstroomgebied zal niet meer geschikt zijn voor de huidige vorm van landbouw, de overige delen van de Noordwaard wel. Uitgangspunt bij de uitvoering van de maatregel is dat de huidige bewoners in de Noordwaard kunnen blijven wonen.

4.2 Provinciaal beleid

De provincie Noord-Brabant beschrijft in de (interim) structuurvisie de gewenste ontwikkelingsrichting van het gebied in en rond de Biesbosch. In tegenstelling tot het nationale beleid, richt het provinciale beleid zich ook op het agrarisch gebruik van de gronden in Altena Biesbosch.

Wat opvalt is dat er ruimte wordt geboden aan de agro sector in het gebied ten oosten van de A27 en ten zuiden van de N267. Ten noorden van de N267 is er aandacht voor de wisselwerking van natuur- en landschapswaarden en agrarisch hoofdgebruik. Het zal geen verbazing wekken dat het provinciale beleid zich richt op behoud van natuurwaarden in het gebied ten westen van de A27.

Naast het beleid uit de structuurvisie is ook de revitaliseringsopgave van belang. Altena Biesbosch maakt onderdeel uit van revitaliseringsgebied Wijde Biesbosch. In de gebiedscommissie werken verschillende partijen actief samen om invulling te geven aan de ambities uit het revitaliseringsplan. Een van de belangrijke instrumenten om de kwaliteit van het gebied te verbeteren is het Stimuleringskader Groen Blauwe Diensten. Dit is een regeling voor inrichting en beheer van het landschap. Met de regeling kunnen particulieren/agrariërs een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het landschap. De grondeigenaren ontvangen een vergoeding voor de aanschaf en aanleg van landschapselementen inclusief waardedaling van de agrarische grond. Een contract wordt afgesloten voor een periode van vier jaar. In overleg met een veldcoördinator wordt een plan opgesteld en een contract afgesloten.

4.3 Gemeentelijk beleid

Het beleid van de gemeente is het meest van belang voor het werkgebied van ANV Altena Biesbosch. De gemeenten Werkendam, Woudrichem en Aalburg hebben ervoor gekozen om intensief samen te werken in het versterken van het gebied. Het op 23 juni 2009 gesloten bestuurs-convenant is gericht op het intensiveren en goed borgen van onderlinge samenwerking. Het convenant is aangegaan tot 1 september 2013.

Het beleid in het oostelijke deel van het gebied is erop gericht om de openheid zoveel mogelijk te behouden en de lintbeplanting versterken. Rondom de kernen is het gebied minder open. Er wordt op deze plekken gestreefd naar meer groenblauwe dooradering en het verdichten van het landschap. De landbouw kan hieraan bijdragen door er bijvoorbeeld hoogstamboomgaarden te plaatsen of mee te participeren in de groenblauwe diensten.

Het streven om de openheid van het landschap te behouden hangt nauw samen met de ambitie om de biotoop van weidevogels te verbeteren. In het zuiden van het Land van Heusden Altena is het vooral de weidevogel die hiervan profiteert en in het noorden (rondom Sleeuwijk, Woudrichem, Rijswijk en Uitwijk) is het de moerasvogel die gestimuleerd wordt. Door middel van groen-blauwe diensten kunnen boerenbedrijven bijdragen aan de bescherming van deze vogels.

Het gemeentelijke beleid voor de westelijk gelegen gebieden is een doorvertaling van het nationale en provinciale beleid. In deze gebieden is het beleid gericht op natuurbehoud en -ontwikkeling. Voor de ANV betekent dit dat er extra kansen liggen op het vlak van beleving van het gebied. Ook kunnen agrarische bedrijven meeprofiteren, dankzij de trekkende werking op toeristen

Het beleid van de drie gemeenten richt zich op het stimuleren van recreatie. Het moet echter wel gaan om vormen van recreatie en toerisme die passen bij het gebied. Dit betekent voor de agrariërs vooral kans tot verbreding van zijn landbouw, bijvoorbeeld door het ontwikkelen en verkopen van streekproducten. Het beleid van de drie gemeenten is vertaald in beleidskaarten die zijn weergegeven in bijlage 1. De beleidsmatige uitgangspunten zijn vooral van belang bij selecteren en prioriteren van de vervolgacties van de ANV.

5. Uitvoeringsplan

In dit hoofdstuk wordt de vertaalslag gemaakt van de visie uit het vorige hoofdstuk naar het uitvoeringsplan, bestaande uit concrete maatregelen en projecten. De keuze voor deze voorstellen is primair gebaseerd op de visie van de ANV, maar ook op de ideeën en prioriteiten die aangegeven zijn door sprekers en deelnemers van de expertmeeting en workshops en door aansluiting te creëren met de verschillende beleids- en actieplannen van de verschillende organisaties. De acties zijn tevens bekeken in het licht van het beleid dat op het werkgebied van toepassing is.

5.1 Clustering

Voor een overzicht van alle acties die door de leden zijn geformuleerd en de prioritering die is aangebracht, wordt verwezen naar bijlage 3. Hieruit blijkt dat er veel verschillende ideeën zijn geuit en geformuleerd: meer dan 100 in totaal. Om overzicht te hebben zijn al deze acties en voorstellen gecategoriseerd en ondergebracht in een vijftal pijlers, clusters van maatregelen en projecten. Deze vijf zijn:

1. Bijdragen aan kwaliteitsverbetering landschap: de acties die in dit kader zijn genoemd hebben betrekking op maatregelen om het typische landschap van Altena Biesbosch te behouden en te versterken. Het gaat om het 'fraaiër maken van de horizon', zoals één van de deelnemers aan de workshops het verwoordde. Het heeft betrekking op het verbeteren van de omstandigheden, zodat de biodiversiteit kan toenemen. De ANV ziet hierin voor zichzelf een actieve rol weggelegd. De verantwoordelijkheid van natuur- en landschapsverbetering speelt ook in op de behoefte om inkomsten te genereren naast de agrarische bedrijfsvoering.

2. Optimaliseren beleving: de acties die naar voren komen haken aan op de ambitie om de relatie tussen boer en burger te verbeteren, zoals ook nadrukkelijk is omschreven in de nieuwe missie en visie. Dit thema speelt in op het gezamenlijke streven om te laten zien hoe mooi het gebied is. Veel van de acties hebben betrekking op het creëren van een goed fysiek netwerk zodat het gebied optimaal beleefd kan worden.
3. Verbeteren inkomenspositie: de leden van de ANV willen nieuwe activiteiten ontplooiën, vaak naast de bestaande agrarische activiteiten. Het verbreden van het bedrijf heeft betrekking op het creëren van nieuwe diensten op het gebied van met name voedsel en recreatie. Het is volgens de leden een reëel alternatief voor de verdergaande schaalvergroting in de agro sector.
4. Voorlichting, educatie en promotie: dwars door alle drie bovengenoemde thema's heen, zijn acties geformuleerd om de nieuwe boodschap naar buiten te brengen. Aan de hand van concrete activiteiten laten zien welke projecten worden uitgevoerd.

Daarnaast zijn door de leden ook een aantal acties geformuleerd, die betrekking hebben op het professionaliseren van de organisatie als zodanig. Het gaat daarbij om het werven van meer leden en het verbeteren van de samenwerking tussen de leden (zie ook bijlage 3). Dit zijn echter randvoorwaarden voor een succesvolle implementatie van het nieuwe uitvoeringsplan. Wij komen daar later op terug.

Ten behoeve van de prioritering hebben wij een eerste selectie doorgevoerd: alle acties waar geen punten aan zijn toegekend door de leden, maken sowieso geen onderdeel uit van de op te stellen projectenlijst. Op basis van deze eerste selectie blijven 43 potentiële projecten over.

Onderstaand schema laat zien welke acties zijn geformuleerd binnen de 4 thema's¹:

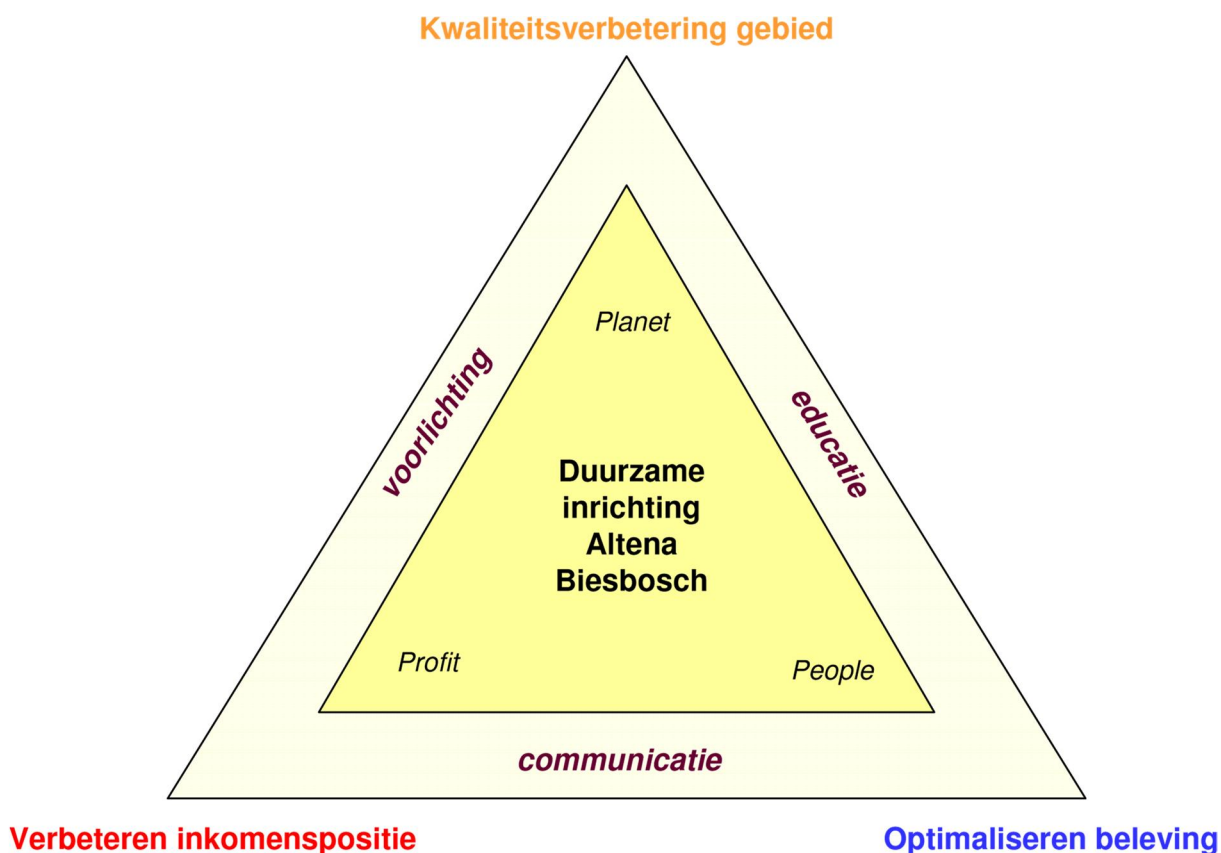
schema 5.1: selectie acties

thema	acties
kwaliteitsverbetering gebied	Weidegang
	Creëren bloemranden
	Behoud oude rassen
	Bomenonderhoud / knotploeg
	Natuurbeheer door boeren
	Biodiversiteit
	In stand houden van weidevogels
	Herstel delen van voor de
	Ecologische zones
	Landbouw is deel van natuur
optimaliseren beleving	Ruiterpaden/oude karrensporen
	Ommetjes
	Wandelpaden
	Toegankelijkheid vergroten
	Rotondes opfleuren
	Rommel weg uit bermen
	Historie polders
	Stiltegebied
	Zintuigen prikkelen
	Proeven en beleven
verbeteren inkomenspositie	Ongedierte
	Streekproducten
	Bed en Breakfast
	Zorgboerderij
	Dagbesteding gehandicapten
	Boeking
	Duurzaam voedsel
	Survival in de noordwaard
promotie / educatie	Fietskaart met streekproducten
	Meer akkerbouw
	Communicatie
	Film maken
	Basisscholen (educatie)
	Gebied op kaart zetten
	Streekgidsen
	Oogstfeest
	Product/ooft informatie
	Informatie openstelling
	Landbouwdagen
	BBQ
	Feesten
	Verhalen
	Smaakdag

¹ De oorspronkelijke lijst van acties was langer, maar door een stemronde zijn veel van de acties niet op de 'short list' teruggekeerd. Deze lijst bevat alleen de acties die minimaal 1 stem hebben gekregen. Voor een compleet overzicht wordt verwezen naar bijlage 3

5.2 Duurzaamheid als drager

Wanneer de clustering wordt bekeken in het licht van duurzaamheid, dan valt op dat de drie thema's overeenkomen met de drie pijlers van de duurzaamheidsdriehoek (bestaande uit de hoekpunten people, planet en profit). Het gaat bij het thema 'kwaliteitsverbetering gebied' om het verbeteren van de omstandigheden voor flora en fauna en heeft betrekking op 'planet'. De acties onder thema 'optimaliseren beleving' sluiten aan bij de ambitie om een brede doelgroep te betrekken bij het gebied Altana Biesbosch. Hier zien we nadrukkelijk 'people' terugkomen. Ten slotte draait het bij het verbeteren van het inkomen om het verbeteren van de condities voor ondernemerschap en draagt bij aan 'profit'. Een goede communicatie over de (wisselwerking tussen deze) thema's is daarbij essentieel. Onderstaand schema geeft de relatie tussen de drie thema's weer:

5.3 Prioritering

Na de eerste selectie (zie pagina 16) komen in totaal 43 acties in beeld. De acties zijn in principe potentiële projecten die door de ANV kunnen worden uitgevoerd. Aan de hand van een aantal criteria wordt bepaald of de acties een plek krijgen in het uitvoeringsprogramma.

De criteria zijn:

1. score leden: beoordeling door de leden van ANV Altana Biesbosch. Iedere actie heeft, dankzij stemming, een bepaalde score toegekend gekregen. De score geeft aan in welke mate de desbetreffende actie door de leden wordt gedragen. Een lage score duidt op een lage prioriteit, een hoge score op een hoge prioriteit.

2. score missie en visie: mate waarin actie bijdraagt aan de missie en visie van de ANV. In een aantal gevallen sluit de actie naadloos aan bij de nieuwe missie en visie van de ANV. In dat geval wordt een hoge score toegekend. Daar waar een actie geen direct verband houdt met het bestaansrecht en toekomstrichting van de ANV, wordt een lage score toegekend.
3. score gebiedswaarden: mate waarin de actie past bij de kernwaarden (behouden, toevoegen, verwijderen). Het komt voor dat een actie minder goed aansluit bij de ambities die eerder door de ANV waren geformuleerd (zie ook hoofdstuk 3). In dat geval wordt een lagere score toegekend. Een hoge score is voor de acties weggelegd die overeenkomen met de gebiedswaarden van Altena Biesbosch.
4. score beleid: mate waarin de actie aansluit bij doelstellingen van de overheden. Dit is voornamelijk van belang voor de slagingskans van de projecten. Het wil overigens niet zeggen dat een project niet wordt uitgevoerd als het strijdig is met bepaalde beleidsuitgangspunten. Het kan in dat geval immers ook reden zijn om het toekomstige beleid zodanig te beïnvloeden dat de overheden de uitgangspunten van de ANV overnemen. Wij stellen voor om de projecten die hoog scoren op de punten 1 t/m 3, maar laag scoren op punt 4 apart te duiden in het uitvoeringsplan.

Aan de verschillende criteria zijn punten toegekend. De systematiek hierachter wordt uitgelegd in bijlage 4.

5.3.1 thema: kwaliteitsverbetering gebied

thema	acties	score leden *	score missie **	score kernwaarden **	score beleid **	totaal score
kwaliteitsverbetering	Weidegang	3	2	2	2	9
	Creëren bloemranden	2	2	2	1	7
	Behoud oude rassen	1	2	2	2	7
	Bomenonderhoud / knotploeg	1	2	2	2	7
	Natuurbeheer door	1	2	2	2	7
	Biodiversiteit	0	2	2	2	6
	In stand houden van weidevogels	0	2	2	2	6
	Herstel delen van voor de ruilverkaveling	0	1	1	1	3
	Ecologische zones	0	1	2	2	5
	Landbouw is deel van natuur	0	1	1	1	3

Het stimuleren van een landschap met de van oudsher aanwezige koeien scoort hoog. Het draagt bij aan een herkenbaar landschap. Het verfraaien van het landschap in de akkerbouwgebieden staat ook hoog op de wensenlijst van de leden en draagt tevens bij aan de intenties van de overheden. Ook het behoud en verbetering van opstaand groen (zowel oude rassen als verspreid liggend groen) blijft een van de belangrijkste acties op het gebied van 'planet'. Enkele acties zouden nog verder moeten worden uitgeschreven om te ontdekken welke nuance moet worden aangebracht.

5.3.2 thema: optimalisering beleving

thema	acties	score leden *	score missie **	score kernwaarden **	score beleid **	totaal score
optimaliseren beleving	Ruiterpaden/oude karrensporen	1	2	2	1	6
	Ommetjes	1	2	2	1	6
	Wandelpaden	1	2	2	1	6
	Toegankelijkheid	1	2	2	1	6
	Rotondes opfleuren	1	0	1	0	2
	Rommel weg uit	0	1	1	1	3
	Historie polders	0	1	1	1	3
	Stiltegebied	0	1	1	1	3
	Zintuigen prikkelen	0	1	1	1	3
	Proeven en beleven	0	1	1	0	2
	Ongedierte	0	0	0	0	0

Om een goede beleving van het gebied te garanderen, moet het gebied goed begaanbaar en toegankelijk zijn. Dat komt tot uiting in de hoge score voor routestructuren (wat overigens ook bleek uit de sessie waarin werd ingegaan op de vraag welke waarden verbeterd moeten worden, zie hoofdstuk 3). Om de boer-burger relatie verder te verbeteren wordt er ingezet op het laten zien van de streek, wat tot uiting komt in gezamenlijke uitingen en het benutten van de zintuigen.

5.3.3 thema: verbeteren inkomenspositie

thema	acties	score leden *	score missie **	score kernwaarden **	score beleid **	totaal score
verbeteren	Streekproducten	1	2	2	2	7
	Bed en Breakfast	1	2	2	2	7
	Zorgboerderij	0	2	2	2	6
	Dagbesteding	0	2	2	2	6
	Boeking	0	2	2	1	5
	Duurzaam voedsel	0	1	1	1	3
	Survival in de	0	1	1	0	2
	Fietskaart met streekproducten	0	1	1	1	3
	Meer akkerbouw	0	1	1	2	4

De ANV ziet voor zichzelf een rol weggelegd om een alternatief te bieden voor de verdere schaalvergroting van de landbouw. Voeding (streekproducten, duurzaam eten), toerisme (B&B, boeking, survival) en zorg (gehandicapten) zijn terugkerende thema's voor nieuwe projecten.

5.3.4 thema: communicatie, educatie en voorlichting

thema	acties	score leden	score missie	score kernwaarden	score beleid	totaal score
promotie / educatie	Communicatie	1	2	2	1	6
	Film maken	1	2	2	0	5
	Basisscholen (educatie)	1	2	2	1	6
	Gebied op kaart zetten	0	2	2	2	6
	Streekgidsen	0	2	2	0	4
	Oogstfeest	0	1	1	0	2
	Product/oogst	0	2	2	0	4
	Informatie openstelling	0	2	2	0	4
	Landbouwdagen	0	2	2	0	4
	BBQ	0	1	1	0	2
	Feesten	0	1	0	0	1
	Verhalen	0	1	1	0	2
	Smaakdag	0	1	1	1	3

Communicatie is essentieel en kan op vele manieren plaatsvinden. Van het maken van een film tot het geven van excursies. Ook activiteiten waar een podium wordt gecreëerd voor ondernemers is een belangrijke wens. In hoofdstuk 6 wordt hier nader op ingegaan.

5.3.5 Conclusie

Projecten met een hoge score (meer dan 5) keren terug in de projectenlijst:

1. Weidegang
2. *Creëren bloemranden*
3. Behoud oude rassen
4. Bomenonderhoud / knotploeg
5. *Natuurbeheer door boeren*
6. Biodiversiteit
7. In stand houden van weidevogels
8. *Ruiterpaden/oude karrensporen*
9. *Ommetjes*
10. *Wandelpaden*
11. Toegankelijkheid vergroten
12. Streekproducten
13. *Bed en Breakfast*
14. Zorgboerderij
15. Dagbesteding gehandicapten
16. Communicatie
17. Basisscholen (educatie)
18. Gebied op kaart zetten

Aangezien dit nog teveel projecten zijn om terug direct op te pakken, heeft het bestuur de beslissing genomen om 6 projecten 'naar voren te halen'. Het betreft de cursief weergegeven projecten. Tijdens de voorjaarsledenvergadering van de ANV op 15 april, waar het concept visiedocument is gepresenteerd, is vanuit de leden de vraag gesteld waarom het bestuur heeft gekozen voor 6 projecten. Om duidelijk te maken waarom het bestuur de projecten heeft geselecteerd, volgt per project een korte onderbouwing.

Creëren bloemenranden

Drie jaar heeft de ANV bloemenranden aangelegd langs akkers op zichtlocaties. De sierwaarde was één van de criteria bij de keuze van het zaadmengsel. De reacties van streekgenoten waren uitermate positief.

De beoogde bloemenranden passen niet in de huidige pakketten voor randen, zoals ARB en Solabio en groenblauwe diensten. Voor die randen zijn ecologische of milieukundige aspecten argumenten. De 'bloemrijke rand' uit het pakket groenblauwe diensten komt er het dichtst bij in de buurt, maar hij voldoet op een aantal punten niet aan de eigenschappen van de beoogde bloemenranden: de sierwaarde is veel minder, hij moet jaarlijks minstens één keer gemaaid worden, hij moet zes jaar blijven liggen. De ANV wil opnieuw bloemenranden realiseren, die ook een sierwaarde hebben. De betrokkenheid van streekgenoten kan nog vergroot worden door de mogelijkheid te bieden om een stuk rand te adopteren. In andere regio's zijn daarmee goede ervaringen opgedaan.

Natuurbeheer door boeren

De ANV wil de mogelijkheden onderzoeken om dienstverlener te worden als natuurbeheerder. Te denken van aan ecologische verbindingzones of natuur in de Noordwaard van de Biesbosch. Het bestuur denkt dat de ANV daarvoor zeer geschikt is vanwege:

- sterk agrarische netwerk; boerenleden zouden het werk kunnen doen;
- boeren hebben kennis en ervaring van de werkzaamheden, zoals maaien en van omgang met vee;
- kennis van natuur en regelingen voor natuur, zoals groenblauwe diensten;
- grote bekendheid van het gebied.

Ruiterpaden

Er is een grote vraag naar ruiter- en menpaden in het buitengebied. Het aantal ruiters en menners is sterk gegroeid. De ANV wil daarop inspelen. Maar er is nu geen regeling voor financiering van deze paden. Een vergoeding door gebruikers is denkbaar. Bovendien zijn boeren over wiens land een pad zou kunnen gaan, huiveriger voor ruiters en menners, dan voor wandelaars. Het bestuur zoekt mogelijkheden om paden toch te realiseren.

Ommetjes/wandelpaden

Ook naar ommetjes en wandelpaden is een grote vraag. De gemeenten zien graag ommetjes rond de dorpen. De ANV kan daarbij een belangrijke rol spelen, als kenner van de boeren, van de regelingen en als betrouwbare partij om projecten te realiseren.

Bed&Breakfast

In de streek zijn weinig mogelijkheden voor overnachting. VVV's en horecaondernemers geven aan dat ze graag overnachtingsmogelijkheden zouden zien in de vorm van bed & breakfast. De ANV heeft eerder de mogelijkheden hiervan onderzocht, maar toen was er te weinig animo bij boeren en andere plattelanders. Vanwege de vraag en wensen doet de ANV graag opnieuw een poging.

Deze opsomming betekent niet dat het bestuur wil stoppen met andere projecten. Een aantal projecten worden al opgepakt: zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan de knotploeg, weidevogelbeheer is onomstreden, net zoals streekproducten en we zijn actief met communicatie en een aantal leden ook met educatie.

5.4 Projectenlijst

Nu de projecten zijn geselecteerd, moeten de kaders worden geformuleerd.

Projecttitel: *Bloemen langs de akker*

Thema: kwaliteitsverbetering gebied

Doel: i.o.m. bestuur / leden

Omschrijving project: i.o.m. bestuur / leden

Acties: i.o.m. bestuur / leden

Planning: korte termijn

Kosten: n.t.b.

Projecttitel: Beheer: Natuurlijk!

Thema: kwaliteitsverbetering gebied

Doel: i.o.m. bestuur / leden

Omschrijving project: i.o.m. bestuur / leden

Acties: i.o.m. bestuur / leden

Planning: korte termijn

Kosten: n.t.b.

Projecttitel: Ruiters op pad

Thema: optimalisering beleving

Doel: i.o.m. bestuur / leden

Omschrijving project: i.o.m. bestuur / leden

Acties: i.o.m. bestuur / leden

Planning: korte termijn

Kosten: n.t.b.

Projecttitel: Om en Om

Thema: optimalisering beleving

Doel: i.o.m. bestuur / leden

Omschrijving project: i.o.m. bestuur / leden

Acties: i.o.m. bestuur / leden

Planning: korte termijn

Kosten: n.t.b.

Projecttitel: Slapen in Altana Biesbosch

Thema: verbeteren inkomenspositie

Doel: i.o.m. bestuur / leden

Omschrijving project: i.o.m. bestuur / leden

Acties: i.o.m. bestuur / leden

Planning: korte termijn

Kosten: n.t.b.

6. Organisatie

Het proces om te komen tot een nieuwe missie en visie voor ANV Altena Biesbosch is waardevol geweest vanuit het idee van het creëren van een gemeenschappelijk denkkader. Daarnaast is het uitvoeringsplan een concreet hulpmiddel om de visie in concrete acties in de toekomst te vertalen. Het bestuur hecht er waarde aan om, naast het uitvoeren van de projecten in de toekomst, aandacht te besteden aan twee sporen die ook van belang zijn: communicatie en professionalisering.

6.1 Communicatie

In 2009 heeft in opdracht van de ANV een onderzoek plaatsgevonden onder bewoners van het werkgebied van de ANV. Aan de hand van enquêtes is gebleken dat de projecten redelijk tot goed bekend zijn, maar de ANV als organisatie vrijwel niet. Het bestuur is van mening dat een grotere bekendheid een voorwaarde is voor een groter draagvlak. Refererend aan de missie zoals weergegeven in voorliggend rapport is een goede communicatie essentieel voor een optimale relatie tussen boer en burger. Het doel van het nieuwe communicatieplan is om streekbewoners te vertellen wie de mensen achter de ANV zijn, wat de (nieuwe) visie is en hoe daar met projecten inhoud aan wordt gegeven.

De komende maanden zal ervoor gezorgd worden dat communicatie goed is afgestemd op het verder uitwerken van het uitvoeringsplan.

6.2 Professionalisering

Het mag duidelijk zijn dat de ANV de afgelopen jaren gestaag is gegroeid. Niet alleen in ledenaantal, ook als het gaat om de manier waarop de vereniging zich inzet voor het gebied. Voorliggend visiedocument is dan ook een logische vervolgstap in het verder professionaliseren van de organisatie. Het definiëren van missie en visie en het opstellen van een uitvoeringsplan zijn een belangrijke basis voor het échte werk in het veld. Het bestuur heeft geconcludeerd dat een succesvolle implementatie van de toekomstige projecten mede afhankelijk is van een structurele ondersteuning. Een vaste personele bezetting, zoals ook bij andere ANV's, garandeert continuïteit en kwaliteit.

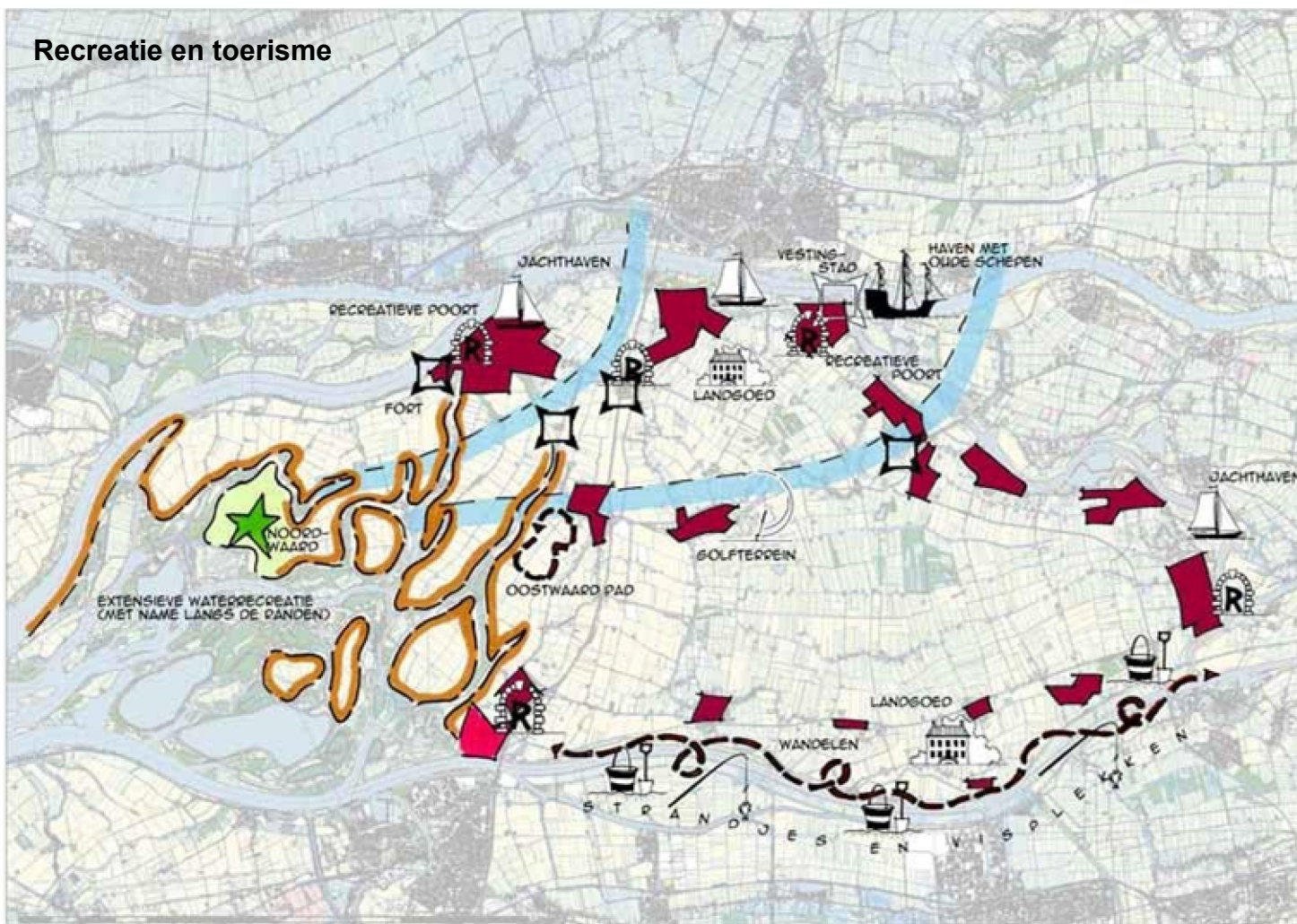
Parallel aan het uitwerken van de 6 projecten, zal ook aandacht aan dit onderwerp worden besteed.

Bijlagen

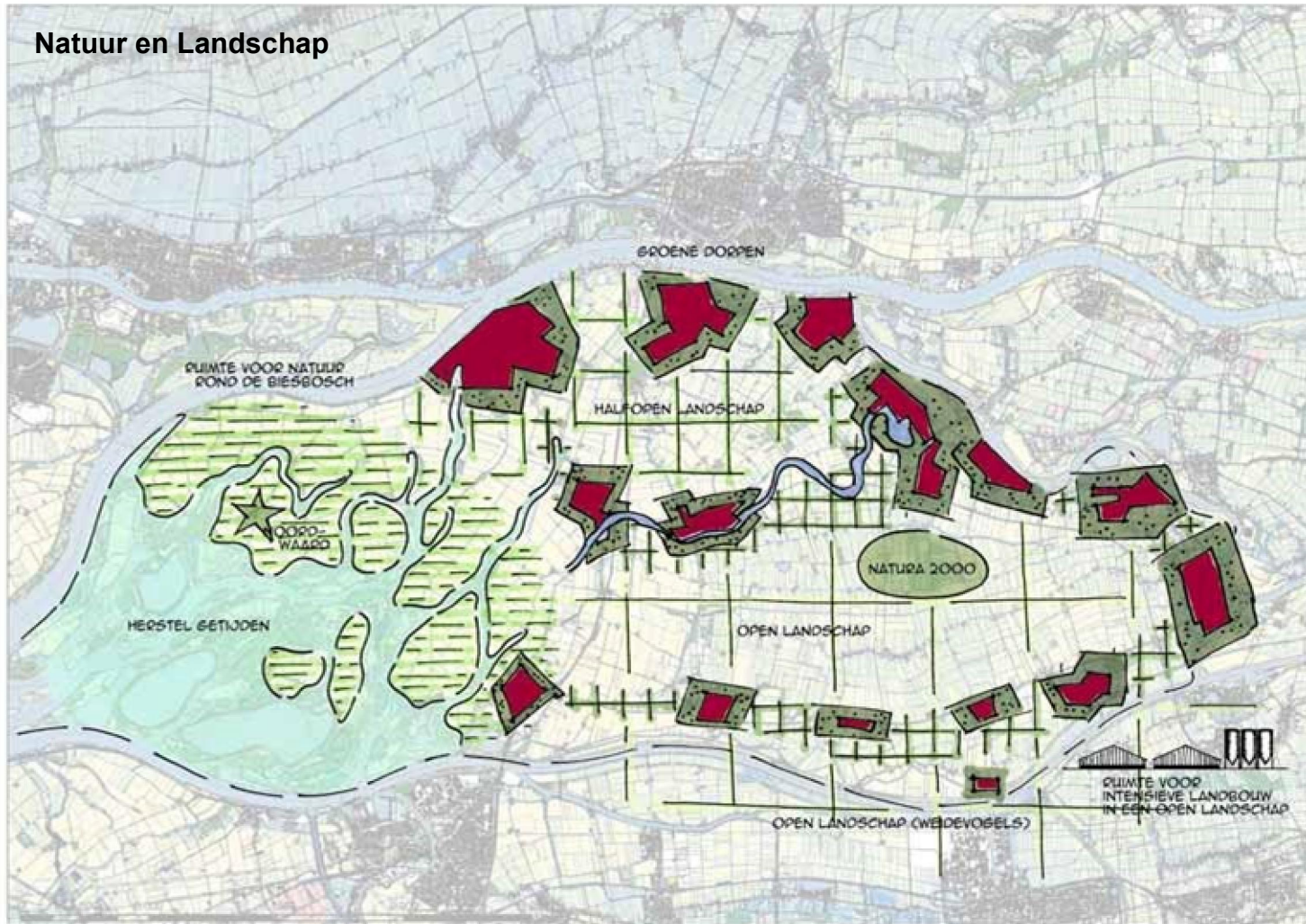
1. Kaarten gebied
2. Hand Outs Presentaties
3. Overzicht acties o.b.v. workshop 14/01/2010
4. Uitleg puntenverdeling i.h.k.v. prioritering

Bijlage 1

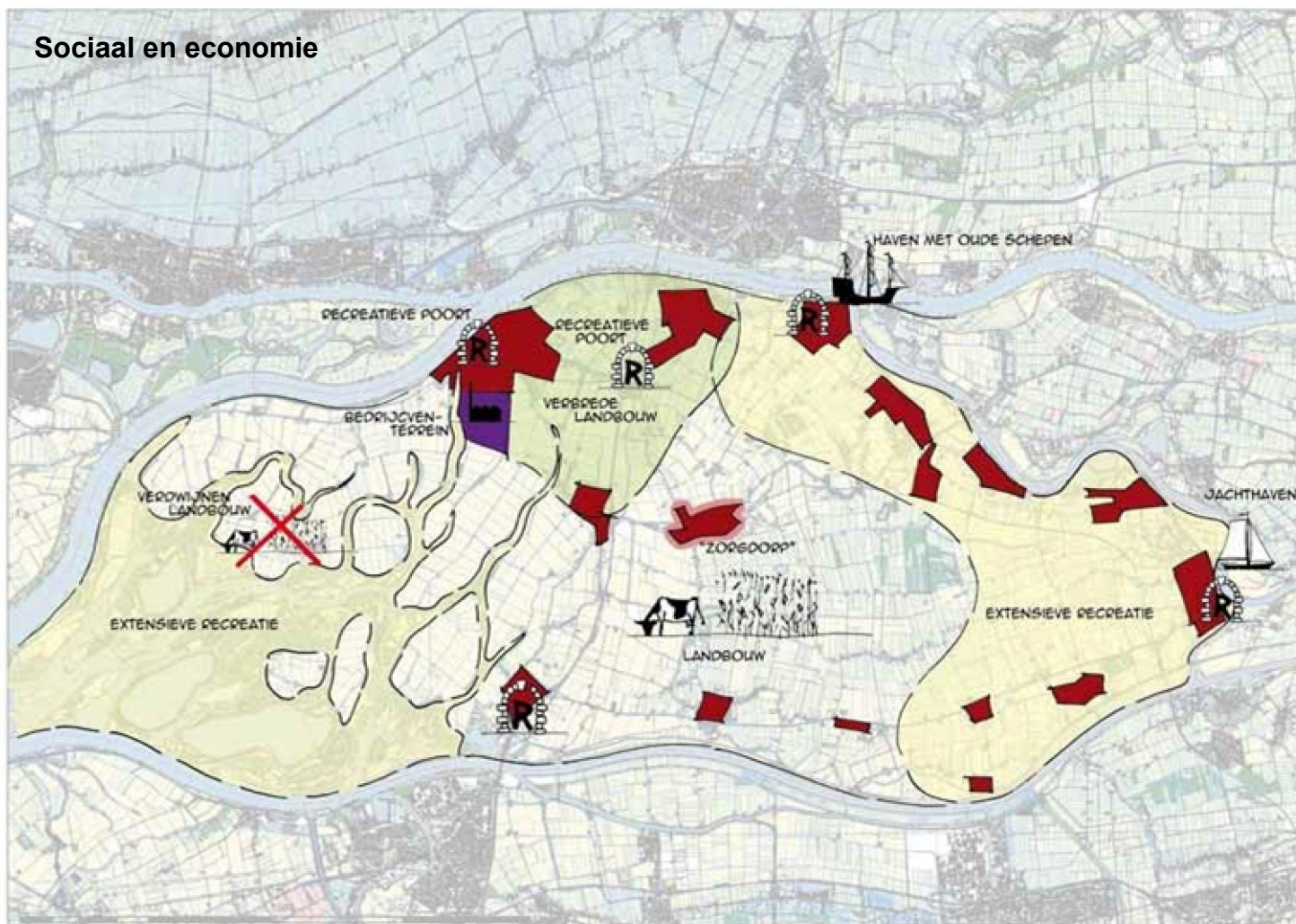
Recreatie en toerisme

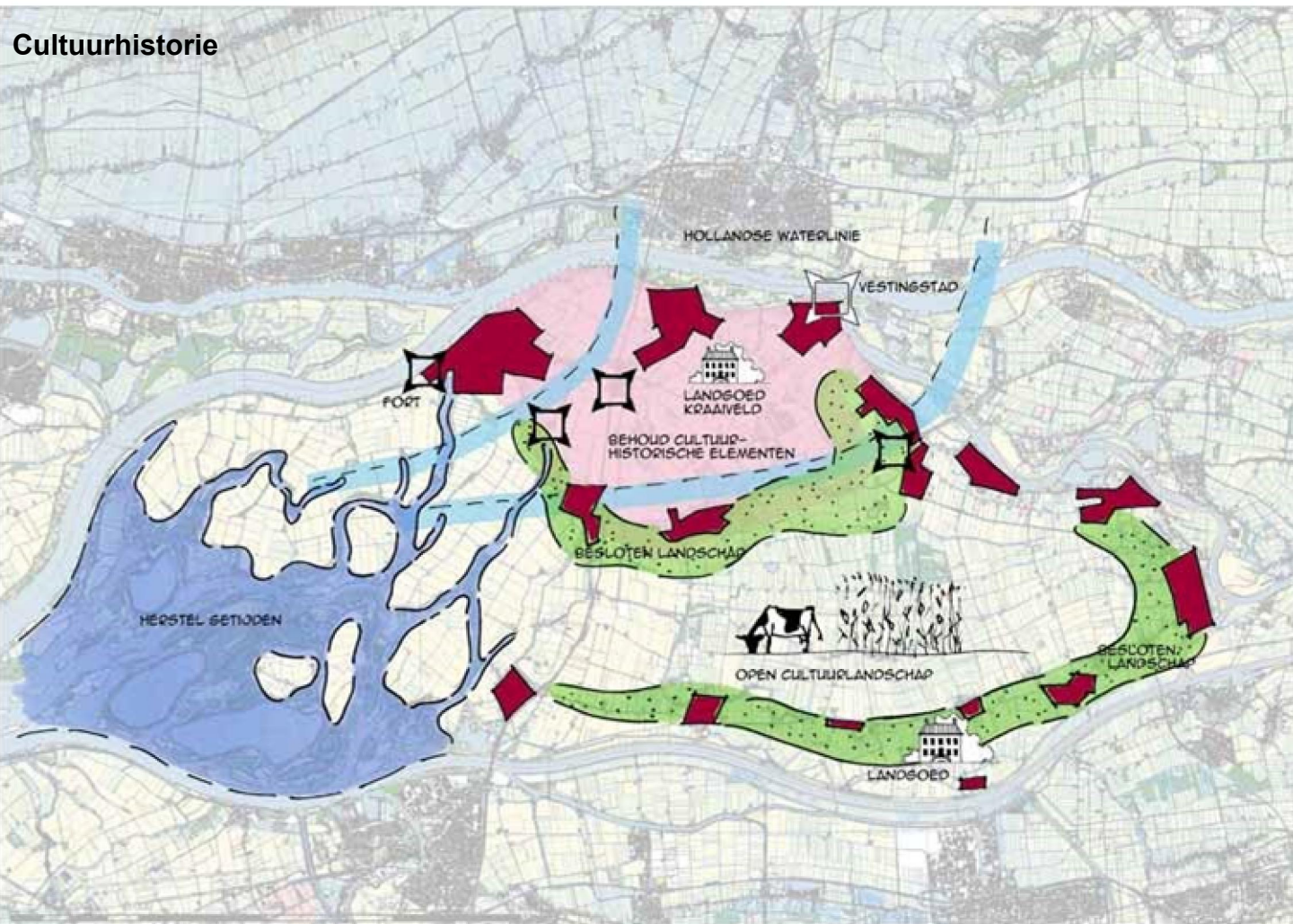

Natuur en Landschap

Sociaal en economie

Bijlage 2: presentaties

19 november 2009

Aanleiding

- Actieve vereniging, goede naam
- Projecten min of meer op ad hoc basis
- Wens tot professionaliseren
- Gedragen inbreng o.a. Vitaal Altena

Doelstelling

- Bepalen Missie en Visie ANV
- Opstellen uitvoeringsprogramma
- Concreet aan de slag

Resultaten

- Meerjarenplanning
- Uitvoeringsprogramma 2010
- Pilot-projecten

Kansenkaart

- Kansenkaart is speelveld
- Vier pijlers
 - Harde randvoorwaarden
 - Kernwaarden van het gebied
 - Missieverklaring voor het gebied
 - Tijd en organisatie (rollen, taken, verantwoordelijkheden)

Vanavond: Kernwaarden gebied

Magazijn: Behouden – Weg – Nieuw

Stemmen => Cirkel van Victorie

=> Kernwaarden

Drie groepen – kleur kaartjes

Neem een kop koffie mee !

Draagvlak

Vervolg: Missie en Visie

10 december

20.00u Fort Altena

U ontvangt een uitnodiging

Stappenplan

- Beleid en visies overheden (bijna afgerond)
- Bepalen kernwaarden gebied (vanavond)
- Visie en Missie van ANV (december)
- Uitvoeringsprogramma (januari)
- Start Pilot-projecten (voorjaar)

Professionalisering ANV Altena Biesbosch

De ANV zelf aan zet

Peiler 1: randvoorwaarden

- Waarom van belang?
- Bureau studie uitgevoerd
- 4 kaarten:
 - Recreatie en toerisme
 - Natuur en landschap
 - Cultuurhistorie
 - Sociaal economie

Project 2014
Kennis en Innovatie

ALTEMA BIESBOSCH

Project 2014
Kennis en Innovatie

Programma 10 december

- 20.00 – 20.30 introductie
- 20.30 – 21.45 workshop: missie ANV
- 21.45 – 22.00 plenaire terugkoppeling + voortuitblik proces (stap 3: uitvoering)

ALTANA BIESBOSCH

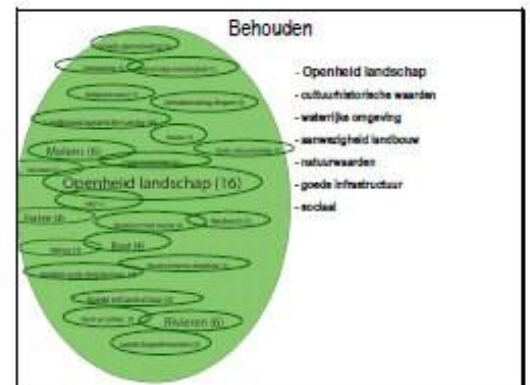

Natuurpunt Vlaanderen
natuurpunt.be

Een korte terugblik

- Doel project
- Aanpak: 4 peilers
- Eindresultaat

ALTANA BIESBOSCH

Nog een voorbeeld: Philips

- Visie: "in een wereld waarin complexiteit in toenemende mate van invloed is op elk aspect van ons dagelijks leven, lopen wij voorop om mensen zin en eenvoud te bieden"
- Missie: "de kwaliteit van leven van mensen verbeteren door tijdige introductie van zinvolle innovaties"

Centrale vraag

Als je denkt aan de toekomst van ANV Altena Biesbosch, wat zouden dan volgens jou de kernwaarden van de vereniging moeten zijn?

Workshop

- Doel: in groepen de missie van de ANV krachtig formuleren
- Methode: Praedium Missie Plan

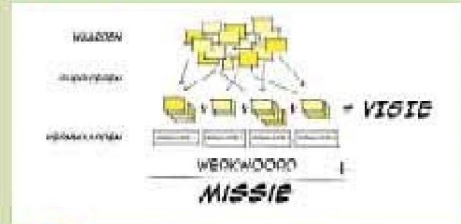

Vervolg

- uitwerken tot Missie en Visie ANV AB
- bijeenkomst 14 januari : Uitvoeringsplan

Praedium Missie Plan

14 januari 2010

Professionalisering ANV Altena Biesbosch

De ANV zelf aan zet

ALTENA BIESBOSCH

Pijler 1: randvoorwaarden

- bureaustudie uitgevoerd en kaarten opgesteld
- deelresultaat: randvoorwaarden in beeld

ALTENA BIESBOSCH

Programma 14 januari

- 20.00 terugblik en vaststellen missie ANV
- 20.30 brainstorm acties (2 groepen)
- 21.15 selectie acties (gezamenlijk)
- 21.30 prioriteren acties (gezamenlijk)
- 22.00 afsluiting

ALTENA BIESBOSCH

Pijler 2: kernwaarden gebied

Bestaande	Nieuw	Verdergaans
Openheid landschap	Stalen structuur	Overheid
Cultuurhistorische waarden	Vandelen landschap	Vernieuwing landschap
Waterrijke omgeving	Stalen regelgeving	Vernieuwende werkwijze
Aanpak gebied	Stalen gebiedsverband	Stalen regelgeving
Natuurwaarden	Economische versterking	Nieuw verhaal
Sociaal	Vernieuwing sociale binding	overig

ALTENA BIESBOSCH

Een korte terugblik

- Doel project
- Aanpak: 4 pijlers

ALTENA BIESBOSCH

Pijler 3: missie en visie

Groep 1
Kernwaarden:
recreatie, samenwerking, natuurtijdschap en agrarisch

Missie:
"Wij zijn een initiatiefnetwerk voor een agrarisch natuurtijdschap en recreatie, gericht op samenwerking tussen boer en burger".

ALTENA BIESBOSCH

Pijler 3: missie en visie

Groep 2

Kernwaarden

boer-burger relatie, landschapskwaliteit, gebied versterken, natuur

Missie:

'De ANV zet zich in om de boer-burger relatie te verbeteren, verantwoordelijkheid te nemen voor gezamenlijk beheer van het gebied, in combinatie met aanvullende neveninkomsten, steeds met respect voor het agrarisch karakter, mede door zich te profileren als professionele gesprekspartner (en het mag vooral leuk blijven)'.

Aan u de keuze...

Deelresultaat: gedragen missie

Vaststellen één missie

Kernwaarden

- recreatie, samenwerking, natuurlijk landschap en agrarisch
- boer-burger relatie, landschapskwaliteit, gebied versterken, natuur

2 voorstellen (zie ook bijlage bij uitnodiging):

Pijler 4: uitvoeringsplan

• vraag brainstorm: welke acties zou de ANV moeten oppakken de komende jaren?

• daarna (gezamenlijk): selectie en prioritering

• deelresultaat: aanzet uitvoeringsplan

Vaststellen missie

Optie 1: "De ANV zet zich in voor een optimale relatie tussen boer en burger, door een kwaliteitsverbetering van het agrarisch landschap in Altena Biesbosch."

Optie 2: "Wij zijn een initiatiefnetwerk van en voor boeren en burgers, dat zorg draagt voor een kwaliteitsverbetering van het agrarisch landschap met oog voor natuur, vrijetijdsbesteding en ondernemerschap."

Pijler 4: uitvoeringsplan

• brainstorm

• selectie

• prioritering

Bijlage 3: overzicht acties

Benamingen	groen*	oranje*	roze*	geen	totaalscore
Weidegang	3 x 5		1		16
Samenwerking	2 x 5	3	1		14
Bloemranden		3 x 3	1		10
Oude rassen		3 x 3	1		10
Communicatie	2 x 5				10
Streekproducten		3	6 x 1		9
Meer leden		3 x 3			9
Ruiterpaden/oude karresporen	5	3			8
Ommetjes		2 x 3	1		7
Wandelpaden		2 x 3	1		7
Rotondes opfleuren		3	4 x 1		7
Toegankelijkheid vergroten		2 x 3			6
Bomenonderhoud		2 x 3			6
Bed en Breakfast		2 x 3			6
Natuurbeheer door boeren		3	3 x 1		6
Film maken	5		1		6
Historie polders		3	2		5
Meer akkerbouw	5				5
Boeking	5				5
Zorgboerderij	5				5
Landbouw is deel van natuur		3	1		4
Biodiversiteit		3	1		4
Dagbesteding gehandicapten		3	1		4
Oogstfeest			4		4
Gebied op kaart zetten			4 x 1		4
Streekgidsen		3	1		4
Basisscholen		3			3
Product/oogst informatie		3			3
Stiltegebied		3			3
Informatie openstelling		3			3

Benamingen	groen*	oranje*	roze*	geen	totaalscore
Rommel weg uit bermen		3			3
Landbouwdagen		3			3
Ongedierte		3			3
Schooljeugd educatie			3		3
Zintuigen prikkelen		3			3
Proeven en beleven			2		2
Knotploeg			2		2
Bloemrijke akkerranden			2		2
Duurzaam voedsel			1		1
Collectief programma's			1		1
BBQ			1		1
Feesten			1		1
Verhalen			1		1
In stand houden van weidevogels			1		1
Survival in de Noordwaard			1		1
Fietskaart + streekproducten			1		1
Paden			1		1
Natuurkunst op rotonde			1	0	1
Herstel delen van voor de rvk			1		1
Ecologische zones			1		1
Smaakdag			1		1
Contact met bedrijven			1		1
Gewasinfo				0	0
Grenzen aangeven				0	0

Back to basic				0	0
Collectief draagvlak				0	0
Meer gebruik maken van braakliggende gronden				0	0
Kunst op de akker				0	0
Productinfo				0	0
Akkerranden bloemrijk				0	0
Info voorziening				0	0
Rondleiding bosachten				0	0
Boerenmarkt				0	0
Meer agrarisch landschap				0	0
Per gebied zoveel mogelijk soorten landbouw				0	0
Oude boerderijen				0	0
Kleinschalige verkoop				0	0
Waterwegen zorg/nut				0	0
Rijvereniging				0	0
Genieten				0	0
Oorsprong van Voedsel				0	0
Horizon opleuken				0	0
Braderie				0	0
Uitbreiden van hooilanden				0	0
Gemeente				0	0
Kind veiligheid				0	0
Landelijk politiek betrokken				0	0
Tunnel				0	0
Gezondheid				0	0
Later maaien (vogels bijen)				0	0
Natuur beleving				0	0
Milieubewust				0	0
Ligweide				0	0
Doe daden gehandicapten				0	0
Snoeibrigade				0	0
Eigen keuze				0	0
Ruimte voor diverse soorten landbouw				0	0
Schaatsfeest				0	0
zicht op open water				0	0
Excursies				0	0
Open huis				0	0
Toeristen				0	0
Nest Kasten				0	0
Boerenwagens uit streek met paarden ervoor				0	0
Buurtvereniging competitie mooiste pad				0	0

Bloemencorso met boerderij wagens				0	0
Poëzieroute combineren met het landschap				0	0
Plant soorten				0	0
Bijzondere soorten				0	0
Soorten rijkdom				0	0
Bejaarden beleavingspaden				0	0
Open dagen				0	0
Overnachten met bakfietsen				0	0
Kidsurfer				0	0
Oostwaardpad met huifkar voor bejaarden				0	0
Column krant				0	0
Zeilen				0	0
Vissen				0	0
Agri workshops				0	0

* tijdens de workshop hebben de leden aan de hand van drie kleuren briefjes aangegeven welke ideeën het meest waardevol werden geacht. Een groen briefje (1 exemplaar per deelnemer) betekent een hoge score, nl. 5 punten. Een oranje briefje telt als drie punten (3 exemplaren per deelnemer) en een roze briefje betekent 1 punt (iedere deelnemer kon deze score 5 x toekennen).

Bijlage 4

Om te komen tot een projectenlijst hebben we een puntenverdeling toegekend. Het doel is om de verschillende punten op te stellen tot een totaalscore per actie.

Scores leden:

Zoals het schema op bijlage 3 laat zien, zijn scores van hoog tot laag toegekend door de leden. Wij hebben deze scores gerubriceerd tot de volgende categorieën:

0 t/m 5 punten = 0 punten

6 t/m 10 punten = 1 punt

11 t/m 15 punten = 2 punten

meer dan 15 punten = 3 punten

Scores beleid, gebiedswaarden en identiteit

Aan de hand van de 3 bouwstenen (die ook centraal stonden in de 3 workshops) hebben we bekeken of een actie wel of niet bijdraagt aan de gebiedswaarden, de waarden van de ANV of het beleid:

sluit niet aan bij... = 0 punten

sluit matig aan bij ... = 1 punt

sluit aan bij... = 2 punten

De punten worden vervolgens opgeteld. Indien een actie meer dan 5 punten heeft, keert het terug als project op de projectenlijst.